

Автор статті:

Ірина Болденко,

магістрантка

спеціальності «Соціальна робота»

Науковий керівник:

Світлана Ситняківська,

кандидат педагогічних наук, доцент

кафедри соціальних технологій

ПРОЕКТУВАННЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ СТУДЕНТСЬКИХ СІМЕЙ

Сім'я як соціальний інститут безпосередньо впливає на розвиток держави, адже в сім'ї плекається потенціал нації. Кожна людина прагне мати міцну, дружну родину, оскільки саме в сім'ї вона отримує найбільше розуміння, душевне тепло, підтримку, піклування, любов. Збереження та зміцнення сім'ї — одна з найгостріших проблем нашого суспільства. Молода сім'я, а саме до таких належать студентські сім'ї, — перспективний прошарок суспільства, оскільки від того, як розвиватиметься ця складова нашого соціуму, залежить майбутнє держави. Проте студентські сім'ї є однією з найменш захищених категорій населення в сучасному українському суспільстві, а тому, безперечно, потребують соціального захисту та допомоги.

Дослідженням питань вивчення студентської сім'ї, її специфіки та життєвих негараздів займалися такі вчені, як В. Афанасьєв, В. Балцевич, С. Бурова, Б. Говако, Т. Зубкова, В. Каблукова та ін. Проблема соціального захисту студентів залишається у центрі постійного наукового інтересу, про що свідчать праці: І. Боберської, І. Кононенка, С. Горбунової, О. Федорової та ін.

Студентська сім'я — це шлюбний союз, у якому хоча б один з його членів є студентом денного відділення вищого навчального закладу. Студентську сім'ю можна розглядати як різновид молоді сім'ї, у якій подружжю не більше 28 років, а стаж сімейного життя не перевищує 5 років. Діти в студентських сім'ях зазвичай дошкільного віку [2].

На сьогодні сучасна студентська сім'я стикається з низкою проблем: низький рівень матеріального забезпечення, відсутність власного житла, труднощі в поєднанні навчання з виконанням сімейних обов'язків, відсутність навичок ведення господарства, соціальна незахищеність. Ці проблеми стають ще відчутнішими при народженні дитини. У студентських сім'ях одним з головних питань є таке: де і з ким залишити дитину під час занять [1, с. 51].

Дослідники переконані, що при вивченні проблем студентської сім'ї необхідно враховувати систему уявлень про неї, які могли б допомогти в розумінні її характеристик та виявити чинники, що можуть спричинити дисгармонійні стосунки між чоловіком та дружиною, призвести до конфліктності та розлучень [2].

На жаль, сучасна студентська молодь не тільки не залучена до цілісної системи з підготовки до сімейного життя, а навіть не проінформована в питаннях щодо її можливостей отримання допомоги з боку держави, хоча вона має на це право. Державою розроблено безліч програм, за якими певна категорія молодих людей може розраховувати на підтримку. Проблемою створення соціально комфортних умов та підтримки молодих сімей займаються чимало організацій: Інститут родини та подружнього життя, «Укрмолодьжитло», Державний інститут розвитку сім'ї і молоді та багато інших [3, с. 101].

Існує багато організацій та спілок, які здатні допомагати молодим сім'ям, але все ж таки студентські сім'ї вважають себе соціально незахищеними. Тому на особливу увагу заслуговує розробка та обґрунтування напрямів і заходів молодіжної сімейної політики,

направлених на забезпечення соціального захисту, поліпшення добробуту, вирішення різносторонніх проблем студентських сімей як окремо визначеної категорії.

В проектуванні системи соціального захисту студентських сімей мають враховуватися головні проблеми, з якими стикаються такі сім'ї. А тому головними елементами, які мають бути присутніми в системі соціального захисту студентських сімей є їх соціальна підтримка. Соціальні пільги, соціальна допомога, субсидії, надання студентським сім'ям окремих кімнат в гуртожитку, створення у ВНЗ проектів, які будуть забезпечувати рівні можливості для здобуття професії молодими матерями-студентками, адже це допоможе їм не брати відпустку по догляду за дитиною, а гармонійно поєднувати навчання з виконанням сімейних обов'язків, створення в університетах центрів підтримки сім'ї. Все це сприятиме соціальній захищеності студентських сімей та створенню позитивних умов для розвитку та подальшої перспективи кожної особистості в студентській сім'ї.

Отже, розглянувши систему соціального захисту студентських сімей, ми бачимо, що система заходів щодо зміцнення та підтримки молоді сім'ї є недостатньо ефективною та неповною. Одним з головних її недоліків є відсутність систематичної роботи з молоддю, яка передує створенню сім'ї. Безумовно, що молоді сім'ї ще не мають достатнього досвіду сімейного життя, тому вони потребують більш активної підтримки, уваги та допомоги від держави, ніж сформовані та перевірені часом сім'ї.

Використана література:

1. Капська А. Й. Молода сім'я : проблеми та умови її становлення / А. Й. Капська. — К. : ДЦССМ. — 2006. — 184 с.
2. Михайлова Л. М. Основні напрямки соціально-педагогічної роботи зі студентськими сім'ями / Л. М. Михайлова // Соціальна педагогіка : теорія і практика. — 2006. — С. 74—79.
3. Чеботарьова О. В. Соціальна політика держави як чинник впливу на створення та існування щасливої родини / О. В. Чеботарьова // Соціальна педагогіка : теорія та практика. — 2011. — № 2. — С.101—105.